

**Pavel Posolda,
místopředseda OV KSČM Praha-východ, krajský zastupitel**

Zákon o zadávání veřejných zakázek má pět zásadních vad. Za první – nezabývá se tím, zda je investice v zadávaném rozsahu potřebná a nutná. Naprosto pomíjí první dvě fáze investičního procesu – plánování a přípravu. Za druhé – ani důsledné dodržení zákona nezajišťuje získání nejlepší nabídky. Za třetí – neobsahuje obranu proti tomu, aby se uchazeči mezi sebou nedomluvili. Za čtvrté – umožňuje manipulaci na straně zadavatele. Za páté – nelze jedním předpisem upravovat nákup papíru do kopírky a stavbu jaderné elektrárny. Snaha o takový zákon vede nutně k mnohastránkovému textu, který bez speciálního školení nelze pochopit.

Naříkat „že je špatná legislativa“ a že „chybí prováděcí předpisy“ je zbytečné. Zákon se od svého vzniku v roce 2006 změnil devatenáctkrát, jeho dnešní podoba je výsledkem kompromisů i zákulisních tlaků. O čistém charakteru všech, kteří se na návrhu jeho znění podíleli, jakož i o znalosti věci většiny zákonodárců si netřeba dělat iluze.

Soukromý sektor má letitými zkušenostmi vypracovány motivační, donucovací a kontrolní mechanismy pro manažery, kteří řídí investice. Ty však ve veřejném sektoru ne vždy lze použít a kromě toho – ani soukromý sektor není prost korupce, podvodů a zpronevěry.

Veřejný sektor ale má nástroj, který soukromý sektor nemá. Je to kontrola veřejností. Transparentnost. V zásadě nepotřebujeme zákon o zadávání veřejných zakázek, potřebujeme pořádný, v praxi vynutitelný zákon o veřejném přístupu k informacím, podle kterého bude veřejné VŠECHNO, co se týká vydávání peněz ze společné kasy, jedno jestli státní, krajské obecní..... Pak stačí vydat metodický pokyn ministerstva, návod v podobě učebnice, aby i starosta z Horní Dolní si mohl naplánovat, připravit, zadat, realizovat a uvést do provozu opravu obecní hasičské zbrojnice a nemusel přitom papírovat stejně jako ministr dopravy při stavbě dálnice.

Veřejnost se velmi rychle naučí, jak kontrolovat oba dva, starostu i ministra. Možná to na startu bude trochu drhnout, šibřič nezmezí ze dne na den mávnutím čarovného proutku. Pokud však věříme, že v našich bližních převládá to dobré já, že platí „občane, je to Tvá věc oč tu běží“ pak nezbyvá než dát občanovi do rukou tu moc, kontrolovat zvolené zástupce a placené úřednictvo 25 hodin denně.

Námítka, že to malým obcím a malým institucím přinese nepřiměřené náklady na provozování webu neobstojí. Transparentnost znamená i to, že starosta v Horní Dolní má všechny protokoly, zápisy, objednávky, smlouvy, účty přehledně v šanonu, jako za Rakouska. Kdykoliv v originálu k nahlédnutí.